

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almenyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Selvejende institution

Års beretning

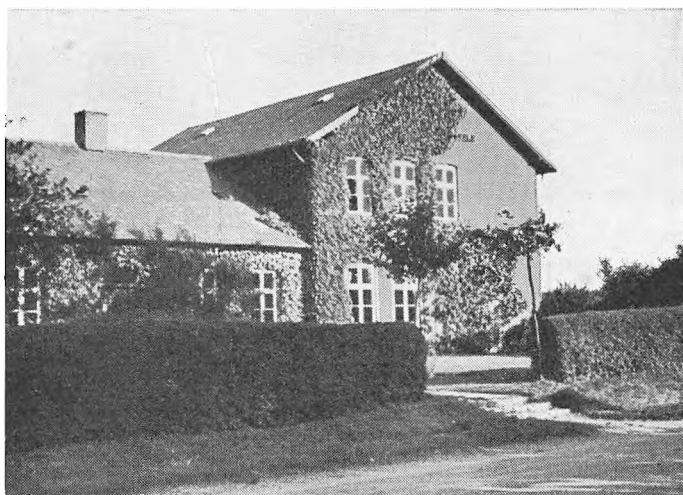
1959-60

Skolens bomærke

Kundskab er som aladdinlampen; ved at gnide, d. v. s. pleje og udvikle den, får vi kraft til at tage kampen op; men ligesom lampens ånd blev vred på Aladdin, da han ville bruge dens kraft til at gøre sig selv til den største og skabe sin egen gud, således går det også med kundskaberne, når de ikke bruges ret. Glemmer man, at al viden og kunnen skal bruges med kærlighed og menneskelig varme, vil den kun bringe hårdhed og kulde. Lad da vort bomærke minde os om, at kundskabens lampe skal løftes af den naturens ædle søn eller datter, der ejer hjertets varme — den vil da bringe lys og lykke til mange.

*I hver barnesjæl på jord
har han lagt en kerne
til en blomst med himmelsk flor
herlig som en stjerne.*

BERETNING v/ SKOLEBESTYRER THS. VANG PETERSEN

Den selvejende institution

JYDERUP REALSKOLE

I det forløbne år er der sket en forandring for Jyderup Realskole, den er, som mange andre private skoler, blevet en selvejende institution. Skolebestyrerne V. Petersen og V. Hansen har ment, at det var det klogeste for at følge med tidens krav. Der er blevet valgt en bestyrelse, som har valgt mig til formand, vi skal i fællesskab og i nært samarbejde med hr. V. Petersen, som stadig er skolens leder, og med skolens dygtige lærerstab gøre vort til at den gamle skoles gode ånd stadig bliver bevaret, vi ser som vor opgave at knytte forældrene nær til skolen, idet vi tror på et nært samarbejde mellem forældre og skole, og vi opfordrer alle forældre til at indmelde sig i skolekredsen og møde op, når skolen kalder. Tiden har gjort, at der stilles store krav til vore børn, når de er færdige med skolegangen og skal ud i livet, derfor gælder det om at give dem så god en skoleuddannelse som muligt, vi har set fine resultater på Jyderup Realskole, det takker vi hr. V. Hansen og hr. V. Petersen for, de har begge i en lang årrække levet og åndet for Jyderup Realskole.

Til hr. V. Hansen skal lyde en varm og hjertelig tak, og vi ønsker ham et langt og godt otium.

Den selvejende institutions bestyrelse og jeg ønsker et godt arbejdsår for skolens leder og lærerstab til gavn og glæde for vore børn.

O. OTTESLEV
formand

Jyderup Realskole

er fra 1. august 1959 overgået til selvejende institution, og skal som sådan ledes administrativt af en forældrebestyrelse, der vælges på en årlig generalforsamling. Medlemmer af institutionen er alle forældre, der har børn på skolen samt andre interesserede, der indmelder sig i Jyderup Realskoles Skolekreds. Herved får forældrene gennem denne bestyrelse meget nær forbindelse med og indflydelse på skolens drift, og målet er, gennem samarbejde med skolens lærere og leder, at skabe de bedst mulige forhold for skolens elever.

Bestyrelsen for den selvejende institution er i øjeblikket:

Købmand O. Otteslev, Bjærgsted, formand.
Gårdejer G. Jensen, Høed, Jyderup, næstformand.
Fru Anna Gissemann, Føllenslev, sekretær.
Fru Anna Hansen, Holbækvej, Jyderup.
Fru Inger Lise Rasmussen, Høed, Jyderup.
Gårdejer Vagn Pedersen, Bassebjerggaard.
Boghandler Søvn Dahl-Petersen, Jyderup.

Jyderup Realskoles Skolekreds

er en forening af forældre og andre, der interesserer sig for skolens beståen og drift, og ved beslutning på denne forenings og Elevforeningen for Jyderup Realskole's generalforsamlinger er det besluttet at sammenslutte disse to foreninger, så Jyderup Realskoles Skolekreds samtidig fungerer som elevforening og dermed som bindeled mellem skolen og de udgåede elever.

Skolekredsens formål er således tildels givet, men den har også som formål gennem økonomisk støtte, flidspræmier, møder m. v. efter bedste evne at støtte skolen i dens virksomhed.

Forældre, tidligere elever og iøvrigt interesserede opfordres derfor til at slutte tæt op om skolekredsen.

Bestyrelsen er nu:

Gårdejer Gunnar Jensen, Høed, formand.
Isenkræmmer H. Gylling Folkmann, Jyderup.
Fru Esther Olsen, Jyderup.
Gårdejer Vagn Pedersen, Bassebjerggaard.
Bagermester Enevoldsen, Viskinge,
Bogholder Niels Pedersen, Drivsaatvej, Jyderup.
Repræsentant V. Gybel Jensen, Jyderup.

Skolebestyrer
Valdemar Hansen

Skolebestyrer V. Hansen tog ved afslutningen af skoleåret 1959 afsked som fast lærer ved skolen og som skolebestyrer, men da ejerforholdet på dette tidspunkt endnu ikke var helt klaret, var det ikke tidspunktet for en egentlig afsked med skolen.

Nu er skolen imidlertid endelig overtaget af den selvejende institution, og både hr. Hansen og jeg er ophørt at drive den for egen regning efter at have arbejdet med denne fælles opgave i ni år. Hr. Hansen har i mange år, ja, i over en menneskealder, viet denne gamle skole sin hele arbejdskraft, først som lærer og derefter fra 1951 som skolebestyrer, og hele hans virke har sat sit præg på skolens daglige arbejde.

Det er ikke blot af legemlig vækst, at hr. Hansen er rankrygget. Det er et træk, der har præget hele hans personlighed, retlinet og redelig som han er i al sin færd og tankegang. Eleverne holder af ham og har altid gjort det, vel netop på grund af denne retlinethed og det varme hjerte, der banker bag hans til tider noget barske væsen, men også kollegerne holder af ham for hans altid loyale og hjælpsomme indstilling både som kollega og leder, og hans fynske lune har ofte forhøjet hyggen ved et samvær.

Det er vel altid vemodigt at tage afsked med en livsgerning, men jeg vil heller ikke tage *afsked* her, idet det er mit håb, at hr. Hansen fremover ved lejlighed vil række os en hjælpende hånd i ny og næ, ligesom han i dette år har påtaget sig at føre realklassen igennem i tysk, da det kneb med at få timerne besat, men jeg vil benytte lejligheden til at bringe min hjerteligste tak. Først for det samarbejde vi har haft, som har været frugtbart og rigt trods de mange vanskeligheder, de sidste års udvikling på skolens område

har medført. Dernæst for et livs arbejde indenfor den skoleform, den private realskole, som har både hr. Hansen's og min fulde kærlighed og tro, en tro, som vi ikke kan slippe, en tro, som der stadig er fremtid for, så længe der er selvstændige naturer i vort samfund.

For alt dette siger jeg tak og fremsætter de bedste ønsker for »fyraftenstiden«.

Vang Petersen

Med stor beklagelse

må vi her ved skoleårets afslutning konstatere, at skolebestyrer Vald. Hansen ophører at virke på realskolen.

I en meget lang årrække har hr. Hansen øvet en betydningsfuld indsats her, både som en dygtig og retfærdig lærer og i de senere år som medejer og skolens meget respekterede pædagogiske leder. Hr. Hansen besidder den store evne, at han samtidig med at have bibragt eleverne et solidt fond af viden, har formået at få dem til at forstå, at der må være respekt for kundskaberne og for den, der bibringer dem disse, og at et fortroligt forhold lærer og elever imellem udmærket lader sig forene hermed.

Vi forældre, der har haft den glæde at sende børn til hr. Hansen, værdsætter i høj grad dette.

Vald. Hansen's kræfter har i de senere år ikke været helt som tidligere, men desto større er vor taknemlighed for, at han stadig har påtaget sig et betydeligt arbejde ved skolen.

Mange forældre og mange elever er klar over, at skolen ved hr. Hansen's tilbagetræden mister en personlighed, og vi, der gennem arbejdet i Jyderup Realskoles Skolekreds er kommet i nærmere kontakt med hr. Hansen, ved, at han altid har vist stor forståelse for de problemer, der kunne opstå.

Vi ønsker hr. Hansen endnu mange gode og indholdsrige år.

Gunnar H. Jensen

Efter at have trukket mig tilbage

fra mit mangeårige arbejde ved Jyderup Realskole bringer jeg her ved min bedste tak til forældrene, der gennem årene har sendt deres børn til skolen, til skolekredsen, til mine medarbejdere ved skolen og til alle, med hvem jeg i årenes løb har haft et samarbejde. Jeg takker for den velvilje, der altid er strømmet mig i møde, og for det gode forhold, der har bestået imellem os.

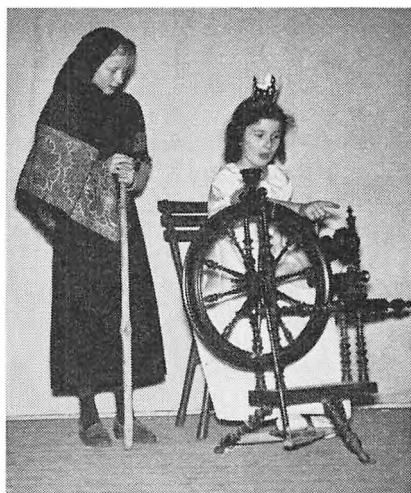
Jeg ønsker og håber, at skolen under de nye forhold som selv-ejende institution må få en lys fremtid og så gode kår at virke under, at den stadig må kunne løse sin opgave, at gavne og dygtiggøre dansk ungdom.

Jyderup i juni 1960

V. Hansen

Årsberetningen

har i år skiftet form, idet de lange elevlister, eksamensplaner og andre opremsninger er udeladt for at skaffe plads til andet, mere interessant stof. Grunden hertil er, at årsberetningen nu udsendes til en større kreds, nemlig alle institutionens medlemmer, heriblandt tidligere elever, og derfor formentlig skal give et mere levende billede af det liv, der leves på stedet. Det lille skrift skulle herigennem kunne bringe et bud til forældre og tidligere elever om den gamle skole på bakken, og det er at håbe, at årsberetningen i denne nye form må møde interesse og tilfredshed.

Tornerose og den onde fe

Året, der gik ..

Af pladshensyn er en del mindre begivenheder udeladt, og der fortælles her kun om de vigtigste ting.

Den første lørdag i september havde vi som sædvanlig idrætsstævne for de private realskoler i Holbæk amt. Stævnet afholdtes på Holbæk stadion i strålende vejr, og det blev en god dag med gode konkurrencer og en god sports- og kampånd. Mange skoler stod meget nær lige og det gav stævnet en spænding som sjældent før. Pokalen blev vundet af Tølløse mellem- og realskole, nr. 2 blev Samsø, og Jyderup blev nr. 4 på lige points med nr. 3, Høng. Der deltog 9 skoler i stævnet.

På idrættens område er der forøvrigt sket det, at 30 piger har erhvervet sig idrætsmærket, medens drengene på grund af forskellige forhold ikke er kommet med i år.

Fra »Pølsemandens måneraket«

I foråret 1959 fik følgende elever fra realklassen:

Guld: Margrethe Olsen.

Sølv med emalje: Ibet Høj.

Guld med emalje: Ulla Hartwig, Ingelise Schoch, Trine Sørensen og Birgitte Pedersen.

I foråret 1960 fik følgende elever fra II m bronze: Kirsten Jakobsen, Inge Larsen, Aase Eriksen, Kirsten Larsen, Annette Quaade, Anne Grethe Gissemann og Ruth Jensen.

Fra III m sølv: Hanne Mortensen, Merete Larsen, Krista Petersen, Loulou Sørensen, Kirsten B. Christensen, Karen Sjølund, Grethe Rasmussen, Lissi Christensen, Bente Pedersen, Inge Andersen, Connie Jensen, Solvejg Nielsen, Anne Grete Nielsen, Birgit Larsen, Kirsten Jensen, Ingelise Jacobsen og Tove Christensen.

Endelig har skolen været inviteret til Høng realskole med et udvalgt hold fra hele skolen til fodboldkamp mod et tilsvarende hold fra skolen der. Resultatet blev 2—1 til Jyderup, og revanchekampen her ved Høngs genbesøg sluttede med 1—1. Vi takker kammeraterne fra Høng for gode kampe.

Skolen havde i oktober—november besøg af gymnastikinspektør i pigegymnastik, fysik, regning-matematik, tysk og engelsk, og inspektørerne udtalte tilfredshed med skolens arbejde.

Den årlige skolefest var fastsat til 1. lørdag—søndag i december, men måtte udsættes på grund af vejret. Den blev endelig afholdt den 28. og 29. marts med god tilslutning, selv om det var vanskeligt for tidligere elever at komme til stede på en mandag—tirsdag. Næste gang må vi igen se at lægge festen i en weekend.

Der opførtes i år 2 komedier. De mindste klasser opførte eventyret om Tornerose, et stykke, som tildels var indøvet i de efter den nye skoleplan indførte dramatiktimer. Realklassen opførte en fantasikomedi, skrevet af overlærer P. Larsen's søn. Den omhandlede en drømmerejse til månen med raket, og var både spændende og eventyrlig i dragter og opsætning. Tillige indeholder komedien en god del satire over menneskenes stadige utilfredshed med forholdene i jordtilværelsen.

Instruktionen var for den første komedie foretaget af fru I. Elken, medens Vang Petersen instruerede »Pølsemandens måneraket«. Dragter, kulisser og lydkulisser var udført af fru Elken og hr. Ølholm med de store drenges hjælp, og de virkede meget fantasifuldt og smukt.

Flygtningehjælpen

Efter opfordring blev begge stykker opført dagen efter til fordel for flygtningeåret, og sammen med en indsamling blandt elever og lærere satte dette skolen i stand til at indsende 800 kr. til formålet. Skolen bringer alle, der har medvirket til dette smukke resultat, den bedste tak. Jyderup Turistforening udskrev i samme anledning en tegnekonkurrence, der blev vundet af Jan Flensted Andersen, IV m.

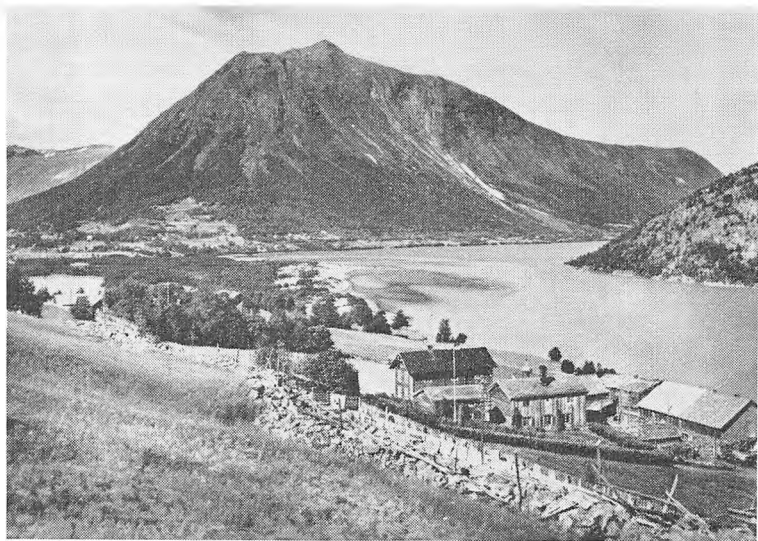
Kræftdagen

Skolen forestod salget af kræftmærker i Jyderup kommune, og der solgtes ca. 1000 mærker ved de større elevers hjælp. Også disse elever får en varm tak, fordi de stillede deres eftermiddag til rådighed for den gode sag.

5. maj

På femtenårsdagen for Danmarks befrielse samledes elever og lærere lidt før kl. 12 om flagstangen, hvor flaget havde vajet fra morgenstunden. Skolebestyreren holdt en lille tale, hvor de fem mørke år mindedes, og den lyse 5. maj for 15 år siden skildredes som en genfødsel af friheden i Danmark, der forpligter os til aldrig at svinge frihedens og menneskelighedens idé, både i vort eget folkeliv og i samlivet med andre nationer. Til minde om frihedskampens ofre sænkedes flaget under et øjeblik stilhed på halv, og medens det gled til tops igen sang vi »Altid frejdig, når du går«, hvorefter der blev givet fri.

Af andre begivenheder i skoleåret skal her kun nævnes en filmsforevisning i gymnastiksalen med rejsefilm fra syden. En realklassetur til København med fru Thastum som leder, hvor klassen efter besøg i forskellige virksomheder var i teater og så »Trolde kan tæmmes«, samt den sædvanlige juleafslutning i gymnastiksalen, hvor overlærer Larsen talte til børnene om julens budskab.

Parri fra Hardanger

Endelig havde vi lidt udenfor det egentlige skolearbejde ved forrige skoleårs afslutning en dejlig udenlandstur med IV mellemkoleklasserne. Turen gik denne gang, som nogle gange før, til det skønne Norge, hvor vi foretog en rundrejse på 10 dage, og stiftede nærmere bekendtskab med norsk kultur og historie gennem tiderne ved besøg i fæstninger, gamle stavkirker og nyere tiders bygninger, f. eks. Oslo rådhus. Vi stiftede også nært bekendtskab med den storladne natur, de vilde fjelde og skummende elve og fosser. Vi fik et alsidigt kig i et andet folks levesæt og vilkårene for deres tilværelse. Ledere var student Margrethe Gybel og Vang Petersen.

Skolens lærere og hovedfag

Lærerinde fru K. Bjerre: Pige-gymnastik, historie, religion, håndgern.

Lærer Rich. Drassov: Tysk i mellemkolen.

Lærerinde, fru I. Elken: Tegning, sang, håndgerning, historie.

Lærer P. Hansen: Dreng-gymnastik.

Overlærer, frk. I. Hansen: Dansk i hovedskolen, særundervisning i dansk, regning i hovedskolen.

Skolebest. V. Hansen: Tysk i realklassen.

Lærer Børge Hjort: Naturhistorie, geografi, engelsk, latin.

Overlærer P. Larsen: Dansk, religion, regning-matematik.

Overlærer, fru A. Larsen: Dansk, regning, naturhistorie.

Lærerinde, frk. I. Nicolaisen: Husgerning.

Lærerinde, fru A. Thastum: Engelsk, fransk, religion.

Lærer H. Ølholm: Fysik, historie, geografi.

Skolebest. Vang Petersen: Regning-matematik, religion.

1. februar forlod overlærer, fru E. Gybel Jensen skolen efter eget ønske efter i en årrække at have udført et meget påskønnelsesværdigt arbejde. Skolen bringer herved fru Gybel Jensen den hjerteligste tak for tiden, der er gået, og bringer de bedste ønsker for fremtiden. Fra samme dato er lærer Rich. Drassov ansat ved skolen med tysk som hovedfag.

Ved skoleårets begyndelse ansattes som nye lærere hr. B. Hjort og hr. H. Ølholm i stedet for hr. E. Kyhnæb og hr. I. Løffler, som forlod skolen ved forrige skoleårs afslutning.

Som vikarer har i årets løb medvirket fru Ellitsgaard, Hjembæk, og hr. Schultz, Jyderup. Da det har været umuligt at opdrive flere vikarer, og der har været forholdsvis mange sygedage blandt lærerpersonalet, har det været nødvendigt at ordne en del ledige timer i klasserne ved sammenlægninger og fritimer. Det er beklageligt, når dette er nødvendigt, men lærersituationen i landet har på denne måde sat sit præg på vor skole, selv om vi har gjort, *hvad vi* kunne for at afbøde virkningerne mest muligt.

Skolebestyrer V. Hansen var i maj—juni 1959 beskikket af undervisningsinspektionen som censor i historie, og skolebest. Vang Petersen er i maj—juni 1960 beskikket som censor i matematik.

Skolen har i dette skoleår haft 204 elever fordelt i 4 hovedskoleklasser og 8 mellem- og realklasser.

Gaver

Skolen har i årets løb modtaget mange gaver bestående af ting til anvendelse i undervisningen. Vi bringer herved den hjerteligste tak for alle disse sjældne og værdifulde ting fra:

Zoologisk Museum: En samling geologisk materiale.

Jakob Holm og sønner: Tovværkstyper.

Aalborg Portland Cement: Undervisningssæt: Cementfremstilling og tilhørende classesæt af bøger.

Soyakagefabrikken København: En samling glas med råprodukter og færdigvarer fra olieindustrien.

Kryolitselskabet »Øresund«: Undervisningssæt ang. oparbejdning af kryolit.

Museumsinspektør, dr. Hagerup: Tværsnit af palmestamme, en gekko samt forskellige frø og plancher.

Botanisk Have: En *Ruscus* og en ostindisk *Muehlenbeckia*.

Skarrebage Molerværk: Diverse stentyper, moler samt hefter.

Oslo Universitets geologiske Institut: En smuk samling norske mineraler, bl. a. smaragder.

Ejnar Nielsens Stenhuggeri: Sten fra bygningsindustrien.

L. Kongerslev skole: Ældre skrivekridt.

Cementfabrikken »Dania«: Skrivekridt og bryozokalk.

Stassfurterværkerne, Østtyskland: Kalimineraler.

Hofjuveler Dragsted: Smykkesten.

Snedkermestrenes Træ- og Finérskæreri: Forskellige finértyper.

Anonym giver: $\frac{1}{2}$ m borekerne fra dansk stensalt.

Ole Jørgensen, Særslev (nu Australien): Leguanskind, udstopet krokodille, 2 slangeskind m. m.

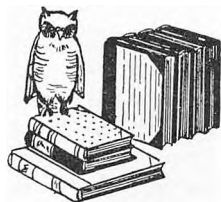
De forenede Papirfabrikker: Stor samling papirtyper, undervisningshefter i smuk trækasse.

B & W: En samling litografier fra det gamle København.

Engelske, franske og tyske ambassade, Zoo, København, samt forskellige turistforeninger: Billeder og plakater.

Desuden fra nuværende elever: Forskellige insekter, muslingskaller, vandplanter, en fisk og en fyrsvamp.

Jyderup Realskole

er en børne- og ungdomsskole med både hoved- og realskole. Enhver elev kan optages i hovedskolen uden nogen form for prøve. I III og IV mellem (efter gl. ordning) kan optages elever med tilstrækkelige forkundskaber, og disse klasser bliver de sidste, der får eksamen efter den gamle lov. I realklassen kan optages elever, der i forvejen har bestået mellemskoleeksamen.

Aldersgrænsen for optagelse i 1. klasse, som oprettes fra det nye skoleårs begyndelse, er den samme som i den offentlige skole. Eleverne skal altså være fyldt 7 år inden februar efter indskrivningen.

Lærebøger fås på skolen mod betaling af en årlig leje, og de lånte bøger skal behandles med omhu og være forsynet med et rent omslag, som er mærket med elevens navn. Alle elevernes egne sager skal være mærket med navn.

Hefter kan fås på skolen og betales efter regning, medens blyanter, bestik og lignende må medbringes af eleverne selv.

Fagene er de almindelige skolefag, dog har vi fra sidste skoleårs begyndelse forsøgt med undervisning i engelsk i de mindre klasser, og dette er faldet så heldigt ud, at vi fortsætter hermed i det nye skoleår.

Valgfri fag: Foruden de obligatoriske skolefag har vi på planen følgende fag, som er valgfri for eleverne i de ældste klasser:

I IV mellem: kan eleverne vælge skriftligt tysk, og de får da en tysktime mere om ugen, hvilket fortsætter gennem realklassen, hvorefter eleverne kan indstilles til eksamen i dette fag.

I IV mellem kan desuden vælges latin, som medtages ved mellem-skoleeksamen.

I realklassen kan pigerne vælge håndgerning og i stedet for matematik regning for piger u. matematik eller helt bortvælge dette fag. Alle elever i realklassen kan vælge fransk som eksamensfag.

Iøvrigt kan en fuldstændig læseplan fås udleveret på skolen. Legemsøvelser er obligatoriske for alle elever, medmindre der foreligger lægeattest, som forbyder dette. Foruden de nævnte fag har skolen nogle timer for læsesvage elever. Deltagelse heri afgøres efter aftale mellem elevens forældre og skolen.

Meddelelser til hjemmet

Efter beslutning på lærerrådsmøde vil der i det nye skoleår blive indført små meddelelsesbøger, som eleverne altid skal have i tasken. Heri noteres meddelelser fra skolen til hjemmet og fra hjemmet til skolen. F. eks. noteres heri grunde til elevers fravær, anmodning om fritagelse for enkelte timer eller dage, meddelelser ang. elevens arbejde m. m.

Desuden har hver elev en karakter- og vidnesbyrdbog, som skal opbevares på skolen, og som eleven får med hjem nogle gange om året med angivelse af elevens standpunkt, arbejdsindsats, opførsel m. v. Denne bog skal underskrives af forældre eller værge og tilbageleveres til skolen snarest muligt.

Indmeldelse

af nye elever bedes foretaget snarest. Skolebestyreren træffes som regel i skolens kontortid hver skoledag kl. 8,00—8,25 og kl. 8,45—9,15. Skolens telefon er Jyderup 25. Til andre tider kan skolebestyreren og lærerne træffes efter aftale. Forældre er altid velkomne på skolen til drøftelse af eventuelle problemer.

Meddelelser !

Konfirmationsforberedelse

Det henstilles til forældrene så vidt muligt at lade eleverne påbegynde præstegangen i III mellem, da planen bliver lagt således, at det her giver mindst afbræk i undervisningen. Går en elev til præst på et andet tidspunkt generes undervisningen i to perioder, den tid han selv går og den tid, den øvrige del af klassen går til præst.

Forsømmelser

må indskrænkes til det mindst mulige, og der må altid indhentes tilladelse fra skolen, hvor det ikke er sygdom eller andre uafvendelige grunde, der gør sig gældende. Ved sygdom i længere tid kan en elev komme bagefter. Forældre bedes i sådanne tilfælde henvende sig på skolen, som da vil forsøge at afhjælpe vanskelighederne. Det bør erindres, at forsømmelse af en enkelt eller få timer kan virke generende for eleven i længere tid. Ved fritagelse for gymnastik i mere end en uge skal der altid foreligge lægeattest.

Telefon

Elever kan ved henvendelse få lov til et telefonere hjem, ligesom forældre kan telefonere besked til eleverne indenfor skolens telefon-tid. Elever eller lærere vil i almindelighed *ikke blive kaldt* til telefon indenfor undervisningstiden. Telefonering må indskrænkes til det mindst mulige.

Kommunerne

Nogle kommuner betaler skolepenge og andre udgifter i realklasserne. Hjembæk-Svinninge kommune betaler desuden alle udgifter i hovedskolen for elever fra »Trekanten« i Jyderup by.

Der kan opnås nedsættelse i skolepenge under hensyn til forældrenes økonomiske forhold. Skema til ansøgning om sådanne fripladser fås udleveret på skolen.

Skolepengene betales i ti rater, som opkræves i månedens første halvdel. Juli og august opkræves ikke skolepenge. Raterne er:

Realklassen 35,00	7. skoleår 30,00	4.-3. skoleår 16,00
IV mellem 35,00	6. skoleår 28,00	2.-1. skoleår 12,00
III mellem 34,00	5. skoleår 24,00	

Brændselspenge erlægges to gange årligt med 15 kr. i oktober og et beløb afhængigt af brændselsudgiften i marts eller april. Brændselspenge betales også af fripladselever. Materialer til husgerning betales med 7 kr. i de ti måneder, hvor der opkræves skolepenge, og betales også af elever med friplads.

Eksamensgebyr betales i IV mellem med 25 kr. og i realklassen med 30 kr. i april måned.

Afslutningen

afholdes i år på grund af arbejde i gymnastiksalen i hotel Skar-ridsø's sal, for alle klasser, onsdag den 22. juni kl. 14. Håndarbejder og tegninger er udstillet på skolen, i den nye bygning, samme dag fra kl. 10. Interesserede er hjertelig velkomne.

Eksamen 1959

Realeksamen blev i juni 1959 bestået af: A: Lissi Berg Christensen, Lis Norma Enevoldsen, Hanne Marie Hansen, Per Møller Hansen, Ulla Hartwig, Peter Jakob Jensen, Jørgen Kjeld Jørgensen, Grethe Kjær Kristensen, Ole Kaalund, Aksel Langberg, Inge-Lise Larsen, Ole Larsen, Inge Birgit Nielsen, Ole Nygaard Olsen, Randi Jette Olsen, Birgitte Elgård Petersen, Niels Henning Petersen, Birgitte Prange, Kirsten Johanne Rasch og Ingelise Schoch. B: Ralf Rugaard Christensen, Inge Eriksen, Elin Birgitte Holm, Margit Fau Jørgensen, Jørgen Frølich Hansen, Ibetc Kirstine Høj, Lene Nygaard Larsen, Inge Møldrup, Erik Slettegaard Nielsen, Niels Jeppe Nielsen, Margrethe Olsen, Jørgen Rasmussen, Ole Hermann Sørensen og Trine Engrob Sørensen.

Mellemskoleeksamen blev bestået af: A: Inger Ulrik Andersen, Ib Malm Christensen, Hanne Gissemann, Arly Gert Hansen, Grethe Pia Hansen, Jacob Hansen, Karen Margit Hansen, Niels Hjørland, Anne Merete Quist Jensen, Ingrid Kjær Jensen, Kitty Anne Jensen, Kurt Jensen, Jørn Justesen, Mona Ella Jørgensen, Lis Møldrup, Ebbe Dan Nielsen, Niels Bjarne Nielsen, Ulla Nielsen, Lis Grethe Nilsson, Carsten Axel Raug og Palle Sivertsen. B: Mogens Danheiser Dolberg, Flemming Verner Frederiksen, Palle Hansen, Grethe Hjordsvær, Annette Vibeke Jensen, Holger Borberg Jensen, Margit Jensen, Birthe Plambeck Johansen, Kaj Zakarias Nielsen, Ole Noer, Leif Højmark Olsen, Else-Marie Pedersen, Annemette Toftegaard Petersen, Erling Petersen, Ole Wøldiche Petersen, Svend Aage Petersen, Palle Gregers Prahll, Anne Sylvest og Aksel Vidø.

Af disse elever blev seks, dels fra realklassen, dels fra IV mellem, optaget i gymnasier, medens de øvrige udskrevne kom i gode stillinger og lærepladser. Det kan i denne forbindelse nævnes, at skolen har gode forbindelser angående lærepladser og hvert år får henvendelser fra f. eks. Ø. K., revisionskontorer, større forretninger med kontor, butik og værksteder, banker m. fl., og har eleverne ikke ved eksamen »kig« på noget er der mulighed for gennem skolen at anvise gode lærepladser. I år har vi således ikke kunnet besætte alle de pladser, der har været forespørgsler fra.

Til eksamen 1960 er indstillet: til realeksamen 26 og til mellem-skoleeksamen 46 elever. Heraf er der tre med frivillig skriftligt tysk, seks med latin og 11 med fransk. Der er fem piger i realklassen, der har bortvalgt matematik og medtaget regning for piger, medens næsten alle piger i realklassen har medtaget håndgerning, som ellers er frivilligt fag.

Det nye skoleår begynder fredag den 12. august kl. 9.

Som afslutning på denne beretning bringes skolens hjerteligste tak til forældre, elever og medarbejdere, som har medvirket til, at året har været et frugtbart arbejdsår. Venlig hilsen

Ths. Vang Petersen

Skolen for eneren

Det er i al moderne debat om skole og ungdom til stadighed blevet fremhævet, at det er et primært formål i skolens arbejde, at gøre eleverne til gode samfundsborgere. Dette er naturligvis rigtigt, så længe man dermed mener, at man vil sætte eleverne i stand til at samarbejde med andre mennesker. Samarbejde er en indlysende nødvendighed i den moderne komplicerede samfundsform, og det er ligeså indlysende nødvendigt, at vi alle er indstillet på et samarbejde til gavn for helheden, hvis der skal opnås en frugtbart kulturel fremtid for den vestlige verdens eksistens.

Så langt er alt såre godt. Men vi må i al denne i sig selv prisværdige stræben for fællesskab ikke glemme, at ethvert menneske er en selvstændig organisme, både legemligt og åndeligt, og at en stræben mod at gøre mennesket til en del af et folkeligt hele, aldrig må gå så vidt, at det antaster den enkeltes ret til at leve sit eget liv fuldt og helt. Det må aldrig komme dertil, at det enkelte individ kun synes at være og leve som en ener, — som en selvstændig personlighed, medens virkeligheden gør ham til kun at være et hjul i samfundets, statens maskineri.

Grundtvig sagde: Menneske først og kristen så. Vi kan med fuld gyldighed omskrive det til: menneske først og borger så.

Det kan synes, som det er på sin plads at besinde sig på dette synspunkt netop nu i denne tid, hvor samfundets magt over den enkelte er i så kraftig vækst, at den enkelte ikke blot er stærkt bundet af økonomiske bud og forbud, men også i stadig højere grad rent personligt må se sine udviklingsmuligheder og sin ret til »at være«, (hermed mener jeg ret til at leve i overensstemmelse med sin natur og samvittighed) stærkt begrænset af snærende bånd og grænser.

Man kalder tidens menneskesyn humanistisk, og det er vel rigtigt, for så vidt man fra alle sider, hver efter sin recept søger at skabe de bedst mulige materielle forhold for mennesket, men det er iøjenspringende, at man på samme tid i stadig højere grad demonstrerer en voksende mistillid til det enkelte menneske på så at sige alle områder.

Sand humanisme må tro på mennesket som et åndsvæsen, som en personlighed, og tro på, at mennesket kan udvikle sig til et rigt selvstændigt individ, der netop ud fra denne rigdom vil leve livet til glæde og berigelse for medmennesket. Ser man på humanismen på denne måde som noget sjæleligt betonet, vil man også indse, at dette kun kan nås ved den størst mulige frihed i udviklingsperioderne. Jeg tror, at man må se på denne måde på mennesket, hvis dette skal bevare sin værdighed i vor bevidsthed, og jeg tror, at den humanisme, der *kun* vil skabe materiel tryghed for mennesket og »en højere levefod«, som dagens slagord lyder, smykker sig med falsk betegnelse. Man ser ikke nogen blive lykkelige og tilfredse på grund af større eller mindre rigdom, dette opnås først, når mennesket opnår harmoni med sig selv, opnår at leve i overensstemmelse med sin natur og sin tro.

Vort moderne samfund synes at gå imod et sådant syn på mennesket. Det er samfundet, d. v. s. samfundets spidser og embedsmænd, der vil bestemme vor fremtid og ikke den enkelte selv, og dette forhold er i fuld udstrækning godtaget af vore lovgivere, som dog skulle stå vagt om den enkeltes personlige frihed.

I fremtiden er det psykiaterne, skolepsykologerne, erhvervsvejlederne, der vælger hylden for det enkelte barn, det bliver læreren, der ud fra et »skøn« skal bestemme den unges placering i skolemæssig, og der-

med til dels i erhvervsmæssig henseende. Det er med andre ord samfundets betroede fagfolk, der bestemmer den enkeltes udvikling.

Man glemmer under alt dette, at disse fagfolk kun kender barnet gennem kortere perioder, med undtagelse af læreren, og at de alle uden nogen undtagelse kun kender barnet fra en enkelt side. Ydermere glemmer man, at synet på barnet og skønnet om barnet er noget subjektivt, som påvirkes af vedkommendes eget forhold til barnet og af hans livssyn og temperament i det hele. Det er absurd at tale om en absolut objektiv bedømmelse af et andet menneske, især når dette andet menneske er et barn, der så let lader sig påvirke af de øjeblikkelige oplevelser.

Mændene i de hvide kitler vil gøre barnet, det mest levende og påvirkelige af alle levende væsner til et videnskabeligt objekt på lige fod med atomer, bakteriesygdomme og grise med lange kroppe. *Dette lader sig ikke gøre*, og jo før vi erkender dette des bedre for vore børns udvikling og fremtid.

Lærerens bedømmelse af barnet vil altid være afhængig af lærerens egen formåen som pædagog, af hvad han når med det og af, om han har kunnet komme på bølgelængde med det. Psykiaterens bedømmelses pålidelighed bestemmes af, hvor meget barnet gemmer for ham, og det vil altid blive en del. Disse mennesker vil altid være gode rådgivere, men alt for usikre til at bestemme barnets fremtid. Denne kan kun bestemmes med fuld gyldighed af barnet selv støttet af forældre og skole.

Den danske skole, som med de nye skolelove er på vej ind i en ensretning med hensyn til barnets muligheder og ydermere lægger ansvaret for valget fuldt på lærerne, har i høj grad indskrænket valgets muligheder for børn og forældre, og det kan harme at være vidne til, at forældrene uden synderlig protest går ind under dette.

Man siger, at det frie valg for barnet, kan give nederlag senere, når det viser sig, at kræfterne ikke slår til. Javel, det kan det, men det kan det også, når barnet ikke får lov at prøve. Og spørgsmålet er så, hvad der slår hårdest, et nederlag, som barnet selv må bære skylden for, eller et, hvor samfundet bærer skylden, og barnet føler sig sat til side.

Den levende humanistiske skole, må give den enkelte de friest mulige udviklingsmuligheder i overensstemmelse med hans natur, og den må give ham de friest mulige og de flest mulige chancer i valget af fremtid. Den må tage eleverne som de er af natur og aflevere dem igen ved skoletidens ophør med mindst muligt ødelagt af deres særpræg, med en større sum af viden, og med en styrket ryggrad til at tage de nederlag det frie valg og det frie liv i det hele fører med sig, først da har vi muligheder for at tale om frie mennesker.

Måtte det lykkes for os at levendegøre lidt af dette.

Vang Petersen.

JYDERUP BOGTRYKKERI
E. CHRISTENSEN